
Excelence jako známka pro vysoké školy? Debata s náměstkem ministra školství

22. 6. 2011, autor: P.K., rubrika: i-Forum informuje

Český výzkum není příliš efektivně řízen, je chronicky podfinancován a jeho výsledky překvapivě nejsou až tak hrozné. Na úterním Fóru Hospodářských novin citoval dosud nezveřejněný mezinárodní audit české vědy náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy Ivan Wilhelm. Zároveň během debaty vyvrátil informaci Lidových novin, že by ministr Josef Dobeš chtěl pracovat na vysokoškolském zákonu od nuly.

Šestice řečníků, složená ze zástupců státní institucí, politických stran, vysokých škol a průmyslu se během diskuse snažila najít odpověď na otázku, zda naše školství pomáhá zvýšit konkurenceschopnost ČR. Do debaty se měl zapojit i ministr školství Josef Dobeš, který se na poslední chvíli omluvil a nechal se zastupovat svým náměstkem. Nepřítomnost ministra vzbudila u některých přednášejících kritiku, protože očekávali jeho vyjádření nejen k vysokoškolskému zákonu a diskutované konkurenceschopnosti absolventů českých škol.

Mohla by pomoci i podniková stipendia

„Je nutné využít ochotu politiků k reformám vysokého školství a je potřeba věci připravit tak, aby byly zajímavé nejen pro politiky,“ uvedl zástupce MŠMT Ivan Wilhelm. Hlavním nástrojem reformy by podle Wilhelma měla být diverzifikace vysokého školství – proces nastavení pravidel hry, která má právo stanovovat stát, přispívající na fungování škol. Wilhelm předpokládá, že pokud se tento proces spojí s hlediskem nejvyšší kvality, tedy ukazatelem excelence, tak se jednotlivé vysoké školy budou od sebe vzdalovat a soustředí se v budoucnu na oblasti, kde mají šanci být vynikající.

Diferenciaci vysokých škol se ve své prezentaci věnoval i Petr Fiala, rektor Masarykovy univerzity a předseda České konference rektorů. Podle něho by měla probíhat dvousměrně a rozlišit by se měly nejen jednotlivé typy škol podle úkolů, funkcí a cílů, ale také uplatnění studentů vycházející z různých typů studia.

Ke zlepšení kvality absolventů by podle slov náměstka Wilhelma mohlo přispět i zavedení podnikových stipendií. Ty by měly být jednou z možností, jak urychlit dosud pomalu se rozvíjející se spolupráci škol s podniky. Firmy stále řeší nedostatek kvalitních absolventů zakládáním vlastních středních a vysokých škol.

Nepřehledné prostředí, ve kterém se české vysoké školy a výzkumné instituce dnes pohybují, je jedním z negativních faktorů ovlivňujících rozvoj projektů, které mají potenciál stát se evropským centrem excelentní vědy. Vysoké školy se přitom podílí na celkovém výzkumu České republiky 54 procenty a jejich podíl na publikačních výstupech za posledních deset let stoupl přibližně o dvacet procent.

Panelové diskuse se zúčastnili:

náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy Ivan Wilhelm

stínový ministr školství Marcel Chládek

rektor Masarykovy univerzity a předseda České konference rektorů Petr Fiala

člen NERV a akademický ekonom, CERGE-EI, Daniel Münich

viceprezident Svazu průmyslu a dopravy pro hospodářskou politiku a konkurenceschopnost, ředitel vnějších vztahů Škoda Auto, a.s., Radek Špicar

Martin Tlapa, náměstek ministra průmyslu a obchodu, Sekce EU a mezinárodní konkurenceschopnosti

Debatu moderoval šéfredaktor Hospodářských novin Petr Šabata.